

สารวันอังคาร ✓

ระสังเขปข้อมูล

ISSUE BRIEF

สก

10

3.5

297

2532

ตรัฐสภา

บริการเอกสารและคัมแคว่า

งโงงานแลขาธิการรัฐสภา

โทร. 2828181-88 ต่อ 128

หมายเลข 6 : 03 - 07 - 32

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961187550

#64936

สารระสังเขปข้อมูล

ค.๓
 10
 3.5
 297
 2532

สารบัญสาร

อภิธานทนาการ

จาก

ห้องสมุดรัฐสภา

สิ่งพิมพ์รัฐบาล

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

สารบัญ

อัครเมศวร์ ทองนวล
วิทยากรหอสมุดรัฐสภา

สภาพปัญหา

จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๕ จังหวัด คือจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูล มีสภาพทางภูมิศาสตร์ การปกครองและประชากร และสภาพทางเศรษฐกิจ โดยสังเขปดังต่อไปนี้

๑. จังหวัดนราธิวาส

สภาพทางภูมิศาสตร์ - มีเนื้อที่ประมาณ ๔,๔๑๕.๔๓๐ ตร.กม. หรือประมาณ ๒,๑๕๑,๑๔๔ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ ๔๕๖,๑๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๒ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ราษฎรมีพื้นที่ดินเป็นของตนเองประมาณ ๘๑๕,๑๕๖ ไร่ และพื้นที่คนอื่น ๆ ประมาณ ๑๐,๓๑๐ ไร่ หรือร้อยละ ๕๒.๕๖ และร้อยละ ๑.๔๔ ของพื้นที่ทำการเกษตร ภูมิประเทศเป็นป่าและภูเขา ๒/๓ ของพื้นที่ทั้งหมด

การปกครองและประชากร - การปกครองแบ่งออกเป็น ๑๑ อำเภอ ๑ กิ่งอำเภอ ๑๕ ตำบล ๕๖๑ หมู่บ้าน ๒ เทศบาลและ ๑ สุขาภิบาล มีจำนวนประชากร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๐ รวมทั้งสิ้น ๕๒๓,๑๖๑

คน ความหนาแน่น ๑๑๗ คนต่อตารางกิโลเมตร

สภาพทางเศรษฐกิจ - ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๕,๕๖๐ บาทต่อปี (ประมาณการปี พ.ศ. ๒๕๒๘) รายได้ขึ้นอยู่กับสาขาการผลิตด้านเกษตรกรรมถึงร้อยละ ๕๒.๗๖ คิดเป็นมูลค่า ๙๖๕.๑ ล้านบาท รองลงมาคือ การค้าส่งและการค้าปลีก และการก่อสร้าง ผลผลิตที่สำคัญทางการเกษตรได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง เป็นหลัก

๒. จังหวัดปัตตานี

สภาพทางภูมิศาสตร์ - มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๙๕๐.๓๕๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๒๑๒,๑๒๒ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ ๗๑๑,๒๐๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๖๕ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ราษฎรมีพื้นที่ดินเป็นของตนเองประมาณ ๖๕๐,๘๑๐ ไร่ และพื้นที่คนอื่น ๆ ประมาณ ๑๐,๓๙๘ ไร่ หรือร้อยละ ๙๐.๑๐ และร้อยละ ๙.๙๐ ของพื้นที่ทำการเกษตร ภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม

การปกครองและประชากร - การปกครองแบ่งออกเป็น ๘ อำเภอ ๓ กิ่งอำเภอ ๑๑๑ ตำบล ๕๑๒ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล และ ๘ สุธาภิบาล มีจำนวนประชากร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๐ รวมทั้งสิ้น ๕๐๕,๘๑๖ คน ความหนาแน่น ๒๖๑ คนต่อตารางกิโลเมตร

สภาพทางเศรษฐกิจ - ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๕,๒๑๐

บาทต่อปี (ประมาณการ ปี พ.ศ. ๒๕๒๘) รายได้ขึ้นอยู่กับสาขาการผลิตด้านเกษตรกรรมถึงร้อยละ ๕๓.๐๘ คิดเป็นมูลค่า ๑,๕๐๔.๕ ล้านบาท รองลงมาคือ การค้าส่งและการค้าปลีก การคมนาคมและการขนส่ง ผลผลิตที่สำคัญทางการเกษตรได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง และถั่วลิสง เป็นหลัก

๓. จังหวัดยะลา

สภาพทางภูมิศาสตร์ - มีเนื้อที่ประมาณ ๙,๕๒๑.๐๑๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒,๘๒๕,๖๑๔ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ ๑๐๕,๓๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๖ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ราษฎรมีพื้นที่ดินเป็นของตนเองประมาณ ๖๘๘,๒๐๑ ไร่ และพื้นที่คนอื่น ๆ ประมาณ ๑๑,๑๘๖ ไร่ หรือร้อยละ ๙๑.๕๑ และร้อยละ ๒.๕๓ ของพื้นที่ทำการเกษตร ภูมิประเทศเป็นป่าเขา เป็นเนินสูง มีภูเขาเตี้ยชันชันมากมาย มีที่ราบเพียงส่วนน้อย มีเนื้อที่ป่าไม้ทั้งหมดประมาณ ๑,๕๕๙,๙๔๓ ไร่

การปกครองและประชากร - การปกครองแบ่งออกเป็น ๖ อำเภอ ๕๕ ตำบล ๒๙๗ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล และ ๕ สุขาภิบาล มีจำนวนประชากร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๐ รวมทั้งสิ้น ๓๓๐,๓๕๓ คน ความหนาแน่น ๑๓ คนต่อตารางกิโลเมตร

สภาพทางเศรษฐกิจ - ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๕,๕๓๖ บาท ต่อปี (ประมาณการ ปี พ.ศ. ๒๕๒๘) รายได้ขึ้นอยู่กับสาขาการผลิตด้านเกษตร

กรรมถึงร้อยละ ๓๓.๕๖ คิดเป็นมูลค่า ๕๙๐.๕ ล้านบาท รองลงมาคือการค้าส่ง และการค้าปลีก และการบริการ ผลผลิตที่สำคัญทางการเกษตรได้แก่ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง เป็นหลัก

๕. จังหวัดสงขลา

สภาพทางภูมิศาสตร์ - มีเนื้อที่ประมาณ ๗,๓๙๓.๘๘๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔,๖๒๑,๑๘๑ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ ๑,๙๒๒,๘๘๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๑ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ราษฎรมีพื้นที่ดินเป็นของตนเองประมาณ ๑,๘๓๙,๕๕๖ ไร่ และพื้นที่คนอื่น ๆ ประมาณ ๘๓,๔๒๙ ไร่ หรือร้อยละ ๙๕.๖๖ และร้อยละ ๔.๓๔ ของพื้นที่ทำการเกษตรภูมิภาคนี้ ประเทศ เป็นที่ราบลุ่ม มีป่าและภูเขาสูง

การปกครองและประชากร - การปกครองแบ่งออกเป็น ๑๐ อำเภอ ๔ กิ่งอำเภอ ๑๒๑ ตำบล ๓๒๙ หมู่บ้าน ๓ เทศบาลและ ๑๔สุขาภิบาล มีจำนวนประชากร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๐ รวมทั้งสิ้น ๑,๐๔๔,๒๕๔ คน ความหนาแน่น ๑๔๑ คนต่อตารางกิโลเมตร

สภาพทางเศรษฐกิจ - ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๖,๕๑๓ บาทต่อปี (ประมาณการ ปี พ.ศ. ๒๕๒๘) รายได้ขึ้นอยู่กับสาขาการผลิตด้านเกษตรกรรมถึงร้อยละ ๓๑.๕๙ คิดเป็นมูลค่า ๒,๐๙๓.๓ ล้านบาท รองลงมาคือการค้าส่งและการค้าปลีก และการบริการ ผลผลิตที่สำคัญทางการเกษตรได้แก่

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

ข้าวนาปี ถั่วลิสง และถั่วเขียว เป็นหลัก

๕. จังหวัดสตูล

สภาพทางภูมิศาสตร์ - มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๔๓๘.๘๑๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๕๙๘,๓๖๑ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ ๔๑๕,๘๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๔ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ราษฎรมีพื้นที่ดินเป็นของตนเองประมาณ ๓๘๘,๒๐๖ ไร่ และพื้นที่คนอื่น ๆ ประมาณ ๒๖,๖๕๒ ไร่ หรือร้อยละ ๘๓.๕๘ และร้อยละ ๖.๕๑ ของพื้นที่ทำการเกษตร ภูมิประเทศเป็นเนินเขาสูง และมีที่ราบแคบ ๆ ขนานไปกับชายฝั่งทะเล มีเนื้อที่ป่าไม้ทั้งหมดประมาณ ๕๘๐,๓๓๑ ไร่

การปกครองและประชากร - การปกครองแบ่งออกเป็น ๔ อำเภอ ๒ กิ่งอำเภอ ๓๕ ตำบล ๒๓๙ หมู่บ้าน ๑ เทศบาล และ ๓ สุ่มาภิบาล มีจำนวนประชากร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๐ รวมทั้งสิ้น ๒๐๑,๕๙๘ คน ความหนาแน่น ๘๕ คนต่อตารางกิโลเมตร

สภาพทางเศรษฐกิจ - ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๕,๓๘๐ บาทต่อปี (ประมาณการ ปี พ.ศ. ๒๕๒๘) รายได้ขึ้นอยู่กับสาขาการผลิตด้านเกษตรกรรมถึงร้อยละ ๙๘.๑๕ คิดเป็นมูลค่า ๕๐๘.๘ ล้านบาท รองลงมาคือการค้าส่งและการค้าปลีก และการบริการ ผลผลิตที่สำคัญทางการเกษตรได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง และถั่วลิสง เป็นหลัก

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961187550

สภาพของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแท้จริงแล้วมีพื้นฐานมาจากปัญหาทางด้านสังคมจิตวิทยา ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อผู้ทางด้านการเมืองการปกครอง ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ และนำไปสู่ปัญหาการก่อการร้ายประเภทต่าง ๆ ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ในที่สุด

ในอดีต มีการต่อสู้ด้วยอาวุธของผู้ก่อการร้ายทั้ง ๓ ประเภท คือ ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ขบวนการโจรก่อการร้าย และโจรคอมมิวนิสต์มาลาया อย่างรุนแรงในพื้นที่ กล่าวคือในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ มีผู้ก่อการร้ายประเภทต่าง ๆ รวมถึงประมาณ ๓,๖๐๐ คน แต่จากการดำเนินนโยบายอย่างได้ผลของทางราชการ โดยเฉพาะการใช้มาตรการทางการเมืองนำการทหาร ทำให้สถานการณ์ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว

หน่วยข่าวกรองทางทหารได้ระบุตัวเลขของกองกำลังก่อการร้ายใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ไว้ดังนี้

ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ - มีเขตงานไพร่กำลังประมาณ ๑๐-๑๕ คน เคลื่อนไหวตามแนวตะเข็บ ๔ จังหวัด คือ พัทลุง ตรัง สงขลา และสตูล

ขบวนการโจรก่อการร้าย - มีกองกำลังติดอาวุธประมาณ ๒๖๐ - ๓๕๐ คน เป็นกองกำลังของขบวนการ บี.อาร์.เอ็น. จำนวน ๑๖๕-๑๘๕ คน ขบวนการพูโล ๑๕ - ๔๕ คน และกลุ่มอิสระ ๒๐ - ๒๕ คน เคลื่อนไหวใน

จังหวัดราชิวาส ปัตตานี ยะลา และบางส่วนของสงขลา

โจรคอมมิวนิสต์มาลายา - เป็นโจรที่ดำรงอิทธิพลอยู่ด้วยการ
เรียกค่าคุ้มครองในรูปของการเก็บภาษีเดือนจากประชาชน มีประมาณ ๘๒๐ -
๘๘๕ คน ซึ่งเป็น จคม. กลุ่มเก่า กระจายอยู่ในกลุ่มกองบัญชาการพิเศษเขตผสม
ประมาณ ๒๔๐ - ๒๖๐ คน จคม. กรม ๑๑ ประมาณ ๒๔๕ - ๒๖๐ คน จคม.
กรม ๑๒ ประมาณ ๒๑๐ - ๒๓๐ คน และจคม. เขตพิเศษในเขต ๕ อีกประมาณ
๑๒๕ - ๑๓๕ คน

จากการดำเนินการที่ได้ผลของข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหาร
และประชาชน ทำให้ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์และขบวนการโจรก่อการร้ายที่ยัง
หลงเหลืออยู่ในปัจจุบัน ได้ถูกปฏิเสธจากประชาชนในพื้นที่ ผู้ก่อการร้ายเหล่านี้
จึงได้หันไปใช้วิธีการแย่งชิงทรัพย์เพื่อความอยู่รอด ทำให้เกิดภาพพจน์ของ
ความรุนแรงจนขัดขวางการพัฒนาของรัฐบาล และส่งผลกระทบต่อความมั่นคง
ส่วนรวมในพื้นที่ในที่สุด

สถานการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นตั้งแต่ปลายปี ๒๕๓๐ ซึ่งเริ่มมีแนวโน้มของ
ความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากขบวนการโจรก่อการร้าย และผู้ก่อการ-
ร้ายคอมมิวนิสต์บางส่วนในพื้นที่มากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด การปฏิบัติการที่รุนแรง
ในลักษณะของการข่มขู่เรียกค่าคุ้มครอง การวางระเบิดสถานที่สำคัญ การลอบ
วางเพลิงสถานศึกษาของทางราชการ รวมทั้งการยิงหรือวางเพลิงเผา
ยานพาหนะของภาคธุรกิจเอกชนในพื้นที่ต่าง ๆ และการลอบสังหารประชาชนมี

ความดีสูงขึ้นด้วย

จึงเห็นได้อย่างชัดเจนว่าสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้จำเป็นที่ส่วนราชการทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนจะต้องผนึกกำลังกันเข้าดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้สอดคล้องกับความพยายามของรัฐบาลในอันที่จะเร่งระดมการพัฒนาภาคใต้ ซึ่งย่อมมีผลอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติเป็นส่วนรวมอีกด้วย

กำเนิดโครงการสารับปีนารู

เนื่องจาก "ลักษณะพิเศษ" ของผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามทั่วโลกที่เรียกตนเองเหมือนกันว่า "ชาวมุสลิม" และการมีวิถีชีวิตที่ยึดมั่นอยู่กับวัฒนธรรมภายใต้อิทธิพลของศาสนาอิสลาม ทำให้ชาวมุสลิมทั่วโลกยึดมั่นอยู่ในวิถีชีวิตอิสลามแบบดั้งเดิม ไม่ว่าสังคมรอบตัวจะพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปเพียงใดก็ตาม

ด้วยลักษณะพิเศษอันเป็นสากลของวัฒนธรรมอิสลาม ซึ่งเรียกว่าเป็นวัฒนธรรมแข็ง ทำให้เกิดสภาพปัญหาที่เป็นที่น่าหนักใจในการบริหารการปกครองของรัฐบาล ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการบริหารงานของรัฐบาลเองที่เป็นตัวเพิ่มเชื้อความรุนแรงให้กับปัญหา ซึ่งมีดังนี้

ประการแรก ลักษณะของวัฒนธรรมแบบแข็งดังกล่าว ทำให้การนับถือศาสนาของชาวมุสลิมไม่ไต่หยุดเพียงความเชื่อมั่นศรัทธาในเรื่องของศาสนา

เท่านั้น หากส่งผลเกี่ยวเนื่องไปถึงระบบการปกครอง ระบบกฎหมาย และรูปแบบการดำเนินชีวิต ทำให้เกิดความแปลกแยก แยกต่างไปจากสิ่งที่บังคับใช้หรือดำเนินไปในสังคมไทย ความแข็งของวัฒนธรรมทำให้ความพยายามสร้างเสริมจิตสำนึกความเป็นไทยหรือความรู้สึกชาตินิยมจะลงไปได้ค่อนข้างยาก อีกทั้งภาษาพื้นเมืองมาเลย์หรือฮาวี อันเป็นภาษาที่ใช้กันโดยทั่วไป ก็เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารในการบริหารงานของกลไกรัฐ

ประการที่สอง ลักษณะสากลของชาวมุสลิมก่อให้เกิดการหนุนช่วยของมุสลิมทั่วโลก เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นที่ใดที่หนึ่งในโลก ทำให้เกิดการกระทบกระเทือนในสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศได้ไม่ยาก

ประการที่สาม ระบบการบริหารงานของหน่วยงานในพื้นที่ของทางราชการไทยมีปัญหาในแง่การประสานงาน มีความแปลกแยก การเล่นพรรคเล่นพวก ทำให้ไม่สามารถสร้างความศรัทธาต่อประชาชนชาวไทยมุสลิม อันส่งผลให้เกิดความแตกแยก การไม่ร่วมมือ และขยายผลของการต่อสู้เพื่อแบ่งแยกดินแดนให้มากขึ้น

แม้ว่าจำนวนชาวไทยมุสลิมจะมีจำนวนเพียงร้อยละ ๑๐ ของจำนวนประชาชนทั้งประเทศ แต่ก็ถือว่าเป็นพื้นที่ร่วมชาติ การปล่อยให้ปัญหาที่เรื้อรังมีการสืบเนื่องต่อไป โดยเฉพาะความรู้สึกที่มิวันจะรุนแรงยิ่งขึ้นว่าเป็นเสมือนชนกลุ่มน้อยที่ถูกทอดทิ้งท่ามกลางการพัฒนาและเจริญเติบโตของประเทศ ย่อมเป็นดั่งลิมที่จะทวีตให้เกิดความแตกแยกกันมากขึ้น ซึ่งจะเป็นผลเสีย

อย่างมากต่อสถานการณ์ความมั่นคงของประเทศ

โดยปกติ กองทัพอากาศที่ ๔ ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้รับผิดชอบในด้านความมั่นคงอันเกิดจากการก่อการร้าย โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ให้จัดตั้งกองอำนาจการรักษความมั่นคงภายในภาค ๔ ขึ้นรับผิดชอบในการต่อสู้เพื่อเอาชนะการก่อการร้ายในพื้นที่ภาคใต้

แต่เนื่องจากสถานการณ์ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีพื้นที่ของปัญหาที่แตกต่างไปจากปัญหาในพื้นที่อื่น รัฐบาลจึงได้จัดให้มีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยมีเจตนารมณ์สำคัญสองประการคือ การก่อให้เกิดเอกภาพในการบริหารงานในพื้นที่ และเพื่อการประสานงานของส่วนราชการในพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากปัญหาที่เกิดขึ้นในภูมิภาคอื่น จนทำให้รัฐบาลกำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาของพื้นที่นี้ไว้เป็นการเฉพาะ

เพื่อให้เกิดเอกภาพในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประสานการปราบปรามเข้ากับการพัฒนา รัฐบาลจึงได้กำหนดให้แม่ทัพภาคที่ ๔ มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายพลเรือน และการปฏิบัติงานของกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร ที่ ๔๓ ซึ่งรับ

ผิดชอบในด้านการปราบปรามโดยตรงอีกด้วย

การปฏิบัติงานด้านความมั่นคงใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงได้ผลมาโดยตลอด และสามารถทำให้สถานการณ์ดีขึ้นดังที่ประจักษ์ และมีแนวโน้มว่าสถานการณ์ทั้งปวงน่าจะคลี่คลายไปสู่ความสงบสุขอย่างถาวรในไม่ช้า

จากปัญหาอุปสรรคในการสร้างสรรค์ความมั่นคงให้เกิดขึ้นในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ดังกล่าว กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน จึงได้ทำโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ของชาวไทยใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือที่ประชาชนนิยมเรียกเป็นภาษาท้องถิ่นว่า "ฮารับันบารู" ขึ้น "(ฮารับัน แปลว่า ความหวัง และบารู แปลว่า ใหม่)" โดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุดอยู่ที่การผสมผสานงานด้านการปราบปรามให้เข้ากับงานด้านพัฒนาอย่างมีเอกภาพ รวมทั้งเพื่อผลักดันให้โครงการด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้โดยเร็ว อันจะนำไปสู่สันติภาพและความสงบสุขอันถาวรของพื้นที่

ในร่างโครงการ ได้กำหนดแผนงานหลักไว้ ๕ แผน

๑. แผนงานพัฒนาบุคลากร

๒. แผนงานพัฒนาสังคม - จิตวิทยา คือการใช้งานจิตวิทยา

มวลชน การประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชน และการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมและศาสนา เป็นต้น

๓. แผนงานพัฒนาการเกษตร - อุตสาหกรรม คือการพัฒนาป่าไม้

อุตสาหกรรม ตลอดจนการท่องเที่ยว เป็นต้น

๔. แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน คือการสร้างถนน เส้นทาง
ลำคลอง และการประปา เป็นต้น

๕. แผนงานพิเศษ คือแผนงานที่ไม่ได้อยู่ใน ๔ แผนข้างต้น แต่
เป็นแผนเพิ่มเติม ขยายผลให้แผนงานสมบูรณ์หรือตามความจำเป็น เช่นการ
ปราบปรามโจรผู้ร้าย และการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น

งบประมาณที่จะใช้จ่ายหมุนเวียนในโครงการนี้ กำหนดแหล่งที่มา
ไว้ ๔ แหล่ง คือ งบสนับสนุนจากรัฐบาล งบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง งบ
ช่วยเหลือจากต่างประเทศ และงบพิเศษจากการบริจาค

ในขณะที่การปรับร่างโครงการให้เป็นแผนสมบูรณ์สืบไปช้า ๆ แต่
การประชาสัมพันธ์รุกไปไกลและกว้าง รวมถึงการปฏิบัติการขั้นต้นได้เริ่มไปแล้ว
เช่นการส่งหน่วยทัศนศึกษาเกือบ ๕๐ หน่วย ลงปฏิบัติการทั้งด้านความมั่นคง
และจิตวิทยาในพื้นที่เป้าหมาย ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๒ ที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตาม แผนงานหลัก ๔ แผน ก็ปรับเหลือ ๔ แผนในเวลา
ต่อมา โดยตัดแผนงานพัฒนาบุคลากร และแผนงานพิเศษออกไป และเปลี่ยนชื่อ
แผนงานหลักทั้ง ๔ แผนเสียใหม่ให้เหมาะสม

แผนงานหลักทั้ง ๔ แผนให้ความสำคัญกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
มากขึ้น โดยเน้นบทบาทกองทัพกเป็นเพียงตัวประสานและเสริมอย่างแท้จริง
กรณีของแผนงานหลักซึ่งต้องมีการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง จะมีการตั้งคณะกรรมการ

ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม รวมถึงการตั้งคณะกรรมการพิจารณาแผนงานหลักทั้ง ๔ แผนอีกด้วย

กรอบแนวทางของโครงการสารับปีบารุ

โครงการสารับปีบารุ หรือโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ของชาวไทยใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ วางระยะเวลาดำเนินงานไว้ ๕ ปี (๒๕๓๒ - ๒๕๓๖) พื้นที่เป้าหมายคือ ๕ จังหวัดภาคใต้ที่มีชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่หนาแน่น คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๑๘ ของประชาชนทั้งหมดในพื้นที่ ได้แก่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูล

เหตุผลที่ต้องมีโครงการสารับปีบารุ มีดังนี้

๑. สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นมา จึงจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหาโดยเร็ว
๒. การแก้ไขปัญหานั้น จำเป็นต้องดำเนินการควบคู่กันไปทั้งทางด้านการพัฒนาและทางด้านความมั่นคง ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมานั้นทั้งสองด้านนี้ยังขาดการสนธิเข้าด้วยกันอย่างมีเอกภาพ แผนงานของโครงการสารับปีบารุ จึงกำหนดขึ้นเพื่อสนธิงานทั้งสองด้านนี้เข้าด้วยกัน
๓. แม่ทัพกองทัพภาคที่ ๔ มีความรับผิดชอบตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๘๘/๒๕๒๔ ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตของกองทัพภาคที่ ๔ ในการประสานนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมเข้ากับนโยบายด้านความมั่นคงให้ได้ผลสูงสุด รวมทั้งในฐานะ ผอ.ปก.
ภาคที่ ๕ ในด้านการต่อสู้เพื่อเอาชนะการก่อการร้าย

องค์กรบริหารหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการนี้ มีทั้งคณะกรรมการ
การระดับชาติและคณะกรรมการที่แต่งตั้ง

ในระดับชาติ ถือเป็นงานของรัฐบาล เนื่องจากมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
กับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงตั้งเป็นคณะกรรมการอำนวยการโครงการ
มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน บรรดาคณะกรรมการให้พิจารณาจากหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง โดยมีเสนาธิการทหารบกในฐานะเลขานุการคณะกรรมการบริหาร
กอ.รมน. เป็นเลขานุการคณะกรรมการ มีความรับผิดชอบหลักในการวางนโยบาย
และแนวทางการแก้ไขปัญหาชาวไทยมุสลิมทั้งระดับภายในประเทศและระดับ
ระหว่างประเทศ และทำการประสานความร่วมมือจากทุกส่วนราชการและเอกชน
ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ไขปัญหามีผลในทางปฏิบัติ จึงกำหนดให้กองทัพบก
เป็นหน่วยงานหลักในการจัดตั้งองค์กรเฉพาะกิจเพื่อบริหารโครงการ

ส่วนในอีกระดับหนึ่ง คือคณะกรรมการที่แต่งตั้งระดับภาค (กองทัพบก
ภาคที่ ๕) เป็นองค์กรเฉพาะกิจที่จะรองรับนโยบายเพื่อลงปฏิบัติในระดับท้องถิ่น
ประกอบด้วยคณะกรรมการอำนวยการร่วมจากหลายฝ่าย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มี
ความรับผิดชอบในภูมิภาคจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยตรง

สำนักงานของโครงการ อยู่ในความรับผิดชอบของ กอ.รมน.

โดยมีกรมกิจการพลเรือนเป็นผู้รับผิดชอบจัดตั้ง เสนาธิการทหารบกจะดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานโครงการอีกหนึ่งตำแหน่ง ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานจะเป็นข้าราชการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจะมีการพิจารณาอัตราเฉพาะกิจสำหรับบุคคลภายนอกที่มีความเหมาะสมและจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในโครงการ

โครงการสารับนั้บารู ประกอบด้วย ๔ แผนงานหลัก มีสาระสำคัญโดยสังเขปดังนี้

แผนงานที่ ๑ แผนงานปฏิบัติการจิตวิทยาและช่วยเหลือประชาชน หน่วยปฏิบัติ จัดตั้งหน่วยทักษะพัฒนาขึ้น ๑๕ หน่วย รวมทั้งหน่วยสันตินิมิตเดิมอีก ๔ หน่วย แต่ละหน่วยมีกำลังพลประมาณ ๖๐ คน พร้อมเครื่องมือเครื่องใช้ตามความจำเป็น

ลักษณะของงาน ดำเนินการในเรื่องการประชาสัมพันธ์แบบปากต่อปาก การปฏิบัติการจิตวิทยา และการช่วยเหลือประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย ตามลำดับความเร่งด่วนในพื้นที่ปฏิบัติการเพื่อให้เกิดผลโดยเร็วในอันที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างทางราชการกับประชาชน โดยเฉพาะการลดความหวาดระแวง และเตรียมความพร้อมในการพัฒนาให้กับหมู่บ้าน

พื้นที่ปฏิบัติการ ความเร่งด่วนขั้นต้นให้กับจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา และลำดับต่อไปให้กับจังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูล งานนี้มีไ้่งานพัฒนา แต่เป็นการช่วยเหลือประชาชนเพื่อบรรเทา

ความเดือดร้อนและสนองตอบความต้องการเฉพาะหน้าเท่านั้น

การบังคับบัญชา อยู่ในความควบคุมบังคับบัญชาโดยตรงของ
กองทัพนาคที่ ๕ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๕

แผนงานที่ ๒ แผนงานความมั่นคงด้านการรักษาความปลอดภัย
(แผนงานพิทักษ์ประชาชนและทรัพยากร)

หน่วยปฏิบัติ จัดตั้งหน่วยติดอาวุธ (หน่วยพิทักษ์ประชาชนและ
ทรัพยากร) ขึ้น จำนวน ๓๐ หน่วย แต่ละหน่วยมีกำลังประมาณ ๑๑ - ๒๐ คน
พร้อมอาวุธยุทธโปกรณ์ตามความจำเป็น

ลักษณะของงาน ให้หน่วยติดอาวุธตามแผนงานนี้ เข้าประจำใน
หมู่บ้านเป้าหมายตามลำดับความเร่งด่วน เพื่อคุ้มครองประชาชนจากขบวนการ
โจรก่อการร้าย และ หรือโจรผู้ร้าย รวมทั้งตัดการติดต่อระหว่างหมู่บ้านกับ
ขบวนการโจรก่อการร้ายในป่าเขา

พื้นที่ปฏิบัติการ ความเร่งด่วนขั้นต้นให้กับจังหวัดนครราชสีมา
จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา และลำดับต่อไปให้กับจังหวัดสงขลา และ
จังหวัดสตูล

การบังคับบัญชา อยู่ในความควบคุมบังคับบัญชาโดยตรงของ
กองทัพนาคที่ ๕ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๕

แผนงานที่ ๓ แผนงานพัฒนาการปกครอง เศรษฐกิจและสังคม

หน่วยปฏิบัติ หน่วยงานที่มีความรับผิดชอบตามกระทรวง ทบวง
กรม ที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะของงาน เเร่งระดมศักยภาพทั้งปวงของทางราชการ
อย่างมีเอกภาพและแรงจูงใจ ยกกระตักการพัฒนาทางการปกครอง เศรษฐกิจและ
สังคม เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเด็ดขาดและถาวร โดยใช้แผน ๓ ปี ของ
ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นพื้นฐาน รวมทั้ง
มีการปรับปรุงเพิ่มเติมตามความเหมาะสม หน่วยทหารอาจเข้าไปให้การช่วย
เหลือตามความจำเป็น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาให้เร็วขึ้น

พื้นที่ปฏิบัติการ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

การบังคับบัญชา ใช้สายการบังคับบัญชาปกติของแต่ละกระทรวง
ทบวง กรม เป็นหลัก ภายใต้การประสานและกำกับดูแลของคณะกรรมการพิเศษ
ที่จัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นประกันในความสำเร็จ

แผนงานที่ ๔ แผนงานประชาสัมพันธ์

หน่วยปฏิบัติ หน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐทุกหน่วยในพื้นที่

ลักษณะของงาน ดำเนินการสานการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ
เพื่อลดความหวาดระแวงในพื้นที่ สร้างความเข้าใจและชี้แจงความสำเร็จ
ของแต่ละขั้นตอนของ โครงการ และสร้างความเข้าใจที่ดีให้เกิดแก่ประเทศกลุ่ม
มุสลิม

พื้นที่ปฏิบัติการ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้และอื่น ๆ

การบังคับบัญชา ใช้สายการบังคับบัญชาปกติของแต่ละหน่วย ภายใต้การประสานและกำกับดูแลของคณะกรรมการพิเศษที่จัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นหลักประกันในความสำเร็จ

กล่าวโดยสรุป หลักการสำคัญของโครงการฮารับันมารูก็คือ หน่วยกำลังติดอาวุธจะดำเนินการในด้านการช่วยเหลือประชาชน (ตามแผนงานที่ ๑) และการพิทักษ์ประชาชนและทรัพยากร (ตามแผนงานที่ ๒) ให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินการของฝ่ายพลเรือน (ตามแผนงานที่ ๓) รวมทั้งการลงทุนของภาคธุรกิจเอกชน สามารถเข้าไปดำเนินการในพื้นที่อย่างได้ผล โดยได้มีการประชาสัมพันธ์ (ตามแผนงานที่ ๔) เป็นเครื่องช่วย ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จส่วนรวมของการยกระดับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองในพื้นที่อันเป็นหัวใจของงานด้านความมั่นคง

บทสรุป

โครงการฮารับันมารูเป็นโครงการหนึ่งซึ่งหน่วยงานของรัฐ คือ กองทัพบกได้กำหนดขึ้นเพื่อพัฒนา ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิม แต่เนื่องจากผู้ที่มีบ่อเกิดศาสนาอิสลามโดยทั่วไปมีลักษณะพิเศษเป็นของตนเอง รูปแบบการพัฒนาจึงต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตตามแบบ

อิสลามด้วย เพราะการพัฒนาที่ซัดคือ วิถีการดำเนินชีวิตของชาวมุสลิม จะถูก
ปฏิเสธทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดปัญหาขัดแย้งรุนแรง
กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติในที่สุด

การที่กองทัพบกเขามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ ๕ จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ถือเป็นความจริงใจที่จะขจัดความ
ทุกข์ยากของประชาชน แต่กองทัพบกจะต้องมีหลักประกันให้ประชาชนทุกคนมีชีวิต
ใหม่ที่ดีขึ้นอย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลาม หรือนับถือ
ศาสนาพุทธ หรือนับถือศาสนาอื่น ๆ เพราะการให้ความหวังใหม่กับฝ่ายหนึ่ง
แต่ทอดทิ้งอีกฝ่ายหนึ่งไว้คอกอยู่ในห้วงแห่งอันตราย ไม่มีความปลอดภัยในชีวิต
และทรัพย์สิน ก็เป็นการยากที่ความผาสุกที่แท้จริงจะคงอยู่อย่างถาวรในพื้นที่ ๕
จังหวัดชายแดนภาคใต้

โครงการสารบบันบารูหรือโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ จึง
เป็นโครงการที่สามารถนำมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้ ถ้าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมี
ความจริงใจในการแก้ไขปัญหา

เอกสารอ้างอิงและค้นคว้าเพิ่มเติม

ชาวพิเศษ, ๘ - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๑, หน้า ๒๗ - ๒๘

ชาวพิเศษ, ๘ - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒, หน้า ๑๔ - ๑๗

เคลิมิเรอร์, ๖ ตุลาคม ๒๕๓๑, หน้า ๓, ๑๘

แนวหน้า, ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๓๒, หน้า ๖

มติชน, ๒๑ มกราคม ๒๕๓๒, หน้า ๘

มติชน, ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๒, หน้า ๖

สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย,

ข้อมูลมหาดไทย ๒๕๓๑, หน้า ๔๙๖ - ๔๙๗, ๕๐๗ - ๕๐๘, ๕๓๐ - ๕๓๑,
๕๕๐ - ๕๕๓

อัครเมศวร์ ทองนวล, "ปัญหาสามจังหวัดภาคใต้",

สารสังเขปข้อมูล, สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, ๒๕๓๑

สารสังเขปข้อมูลที่พิมพ์เผยแพร่แล้ว

- หมายเลข ๑ ตลาดการค้าในกลุ่มประเทศอินโดจีน
- หมายเลข ๒ กฎหมายการค้าของสหรัฐอเมริกา
- หมายเลข ๓ ปัญหาสามจังหวัดภาคใต้
- หมายเลข ๔ การแก้ปัญหาสามจังหวัดภาคใต้ด้านการศึกษา
- หมายเลข ๕ การแก้ปัญหาสามจังหวัดภาคใต้ด้านอาหาร
- หมายเลข ๖ สารบัญแบบารู

ส 04854

สภ
10
3.5
297
2532

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา.
ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า.
สาระสังเขปข้อมูล ฮาร์ปปีนบารู.

